

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brèz pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrto leto 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrto leto. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

V zmislu §. 17. društvenih pravil sklicuje se

OBČNI ZBOR
delniškega društva
„NARODNE TISKARNE“
na dan 24. maja 1891. leta
ob 11. uri dopoludne
v prostorih „Narodne Tiskarne“.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca „Narodne Tiskarne“ za l. 1890.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanji dividende.
4. Posamezni nasveti.

OPOMBA. §. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

V Ljubljani 12. maja.

Obrnemo li pogled od naše zbornice poslancev, kjer se je sedaj ulegla tako gosta „Humska meglja“, da se razven grofa Taaffea poredno in zadovoljno smehljajočega se obraza prav nič ne vidi preko državnih mej, bi skoro mislili, da je našega ministarskega predsednika slavnoznana „spravljivost“ že utrla si pot križem svet in se razširila kakor zla epidemija.

Ko je pred nekoliko dnevi turška vlada delala ovire ruskemu parniku „Nižnij Novgorod“, malo pozneje pa parniku „Kostroma“ in jima skušala zbraniti prehod skozi Bospor in Dardanele, so židovski listi zagnali pravi huronski krik in z znano svojo semitsko domišljijo iskali nagibov temu koraku. Pisali so že, kako so se razmere mej Porto in rusko vlado ohladile in da utegne preporočno uprašanje glede

morskih ožin ta pot imeti resnih posledic, kajti „severn medved“ išče spora, vedno pohlepneje steza svoje lape po zlatem Carigradu in bi baš sedaj rad raztrgal pogodbo o morskih ožinah.

Domišljija židovskih časnikov imela je le malo dñij prosti polje, kajti kmalu došla je brzjavka, da je vsa stvar gladko uravnana. Ruski poslanik Nelidov bil je spravljiv in koncilijski, kakor da je par let h grofu Taaffeu v šolo hodil. Zahteval ni druga, nego da se po pogodbah jasnih besedah dopušča ruskim trgovinskim ladijam pod rusko trgovinsko zastavo svobodna plovba skozi Bospor in Dardanele, ne da bi jih nadzirali in preiskivali. Ladije prostovoljnega parobrodskega društva imajo sicer res namen, da se v vojni uporabljajo za prevažanje vojakov, a sedaj, ko je mir, so to trgovinske ladje in imajo kot take svobodno plovbo skozi ožine.

Tej jasni zahtevi nasproti spoznali so Turki svojo zmoto in parobrodu „Kostromi“, katerega so skoro jeden dan zadrževali, dovolili dve sto funtov šterlingov odškodnine, šli pa še dalje: dovolili so namreč, da sme Rusija na svojih trgovinskih ladijah voziti tudi vojake, orožje in strelivo, ako to po prej naznani in izpostavljeni od sultana „irade“ za svobodno plovbo skozi ožine. Očivestno se je „spravljivost“ poprijela tudi Turkov in pogodba o morskih ožinah dobila je znatno luknjo. Rusija sme biti zadowoljna. Turčija mora biti, ž njo vred pa evropsko časopisje, katero se v očigled završenim činom navadno preponižno klanja in se samo čudi svoji prejšnji domišljiji in velikemu strahu pred pretečo vojno.

Veliko gradiva dobili so časniki v zadevi ruskega 3% posojila v znesku 500 milijonov frankov. Stvar ta še ni popolnoma jasna. Na jedni strani se trdi, da se je posojilo razbilo, ker je Rotšild po že skleneni pogodbi zahteval še nekoliko olajšav za svoje židovske brate v Rusiji, v kar pa Višnegradski oziroma ruska vlada ni hotela dovoliti. Ta verzija ni povsem verojetna. Rotšild si pri raznih posojilih sicer „za dobroto“ res rad še posebej kaj izgovori, na pr. baronstvo, pristop na dvor, ta ali oni red,

a to bi bilo pa celo za žida preveč arrogantly, ko bi se hotel umešavati v notranje zadeve toli močne države, kakor je Rusija, to tem bolj, ko še ni dolgo temu, da je Londonski župan s pristaši svojimi v isti zadevi stekel si tako sijajen „fiasco.“

Zatorej je verjetneje, kar se zatrjuje z druge strani, da finančni položaj Francoske in Angleške priporoča opreznost in da se je radi tega posojilo razbilo. Katero mnenje je pravo, o tem bi bilo neplodno dalje razmišljati, glavna stvar je, kakšne utegnejo biti ponesrečenega posojila posledice in kolik je tega dogodka efekt.

Kolikor se dá posneti in mej vrstami čitati, ostala je Rusija v očigled dozdevnemu temu neuspehu jako hladnokrvna in njena glasila s številkami dokazujojo, da ima Rusija v Parizu, Londonu, Amsterdamu in Berolinu naloženih 358 milijonov rubljev zlata, da torej lahko takoj plača odpovedana stara posojila in jej ostane še vedno nad sto milijonov rubljev zlata na poljubno razpolaganje.

Tem neovrgljivim številкам nasproti postali so listi jako malobesedni, ker jasno vidijo, da se je Rusija za ta slučaj že dolgo pripravljala, da je Višnegradski baš v ta namen kopil tolike množine zlata, da sedaj upliva na vse zapadne borze in da lahko pogreša „evropsko pijavko“ (Rotšilda), ker se je tudi v gmotnem oziru postavila na svoje noge.

Pomenljiv je v tem oziru članek v „Hamburger Börsenhalle“, v katerem se priporoča, da mora Evropa stopiti v popolno nasprotstvo proti Rusiji, kateri se z nemškim sodelovanjem sploh niti novčič posoditi ne sme, ker Rusija zatira Nemce, Poljake in žide tako kruto in brezozirno, da se človek spomina na zlodejstva grozne inkvizicije, ker država z barbarsko notranjo in na dveh očesih slonečno vnašo politiko ne daje nobenega jamstva za trajni finančni red.

Smešno je, da se čita v nemškem listu pritožba o zatiranji Poljakov v Rusiji, ko vender Poljaki na Poznanjskem ne ležé na rožicah in jako poželjivo gledajo v cvetečo Kongresovko; isto tako čudno je jadikovanje, da se je kacim 50.000 židom dal „consilium abeundi“ iz Moskve, ko se vender

LISTEK.

Karica.

Slika iz ameriškega življenja. Po Bret Harte-u J. C. (Dalje.)

V njenem naglasu, v hipnem in silnem približanju očij bilo je, ne vem kaj, kar je strenzilo polkovnika. Njegove obokane prsi vzdigale so se zdaj pa zdaj. — „Razložim Vam vse,“ jecal je prosečim pogledom, „in Vi me boste umeli. Ta čin, kakor razžaljiv se Vam vidi prvi hip, potreben je za najino srečo. Previdnost božja Vas oslobodi otroka in njega oslobodi Vas . . . ali ni to jasno? . . . oslobodi vaju obe. Po smrti Tretherika zamrla so vsa prava, katera ste imeli po njem na otroka z očetom. Zakon hoče to. Čegavo je dete? Tretherikovo. No, dobro! Tretherik je mrtev . . . Otrok ne more biti mrtvečev. Ali je Vaš? Ne. Čegav je potem? Njegove matere, pri moji veri? Razumete li?“

— „Kje je Karica?“ deje g. Starbottle zelo bleda in z glasom zamolklom.

— „Hočem Vam razložiti postavo; pravnik sem in ameriški državljan, moja dolžnost kot ameriškega državljanja in poznatelja postav je vrnila

otroka užaljenej materi, naj velja, kar hoče, . . . naj velja kar hoče . . .“

„Kje je ona?“ ponovila je g. Starbottle, svoje začudenje oči vedno uprte v polkovnikove.

— „Pri njenej materi, odpotovala proti vzhodu z včerajšnjim brodom, odnešena po blagodejnih vetrovih k svojej zapuščenej materi. Tam je!“

Gospa Starbottle se ni gavila. Polkovnik, napoljen na stol, drznil se je gledati jo z uradniško strogostjo ne brez nekake viteške dvorljivosti. — „Vaša čutila, gospa, delajo čast Vašemu spolu, pa premislite položaj, računajte s čutili matere, z mojimi . . .“ — Polkovnik je prenehal in raztegnivši ruto, dejal jo je hladno na svoje prsi smehljaje se, kakor kavalir stare dobe, nad poprsnicu obrobljeno z zobci. — „Čemu bi senca motila harmonijo dveh srce, ki bijeta skupno? Lep otrok je bil, dober otrok, priznavam, ali otrok druge vender-le. On je šel, Klara, ali ostalo Vam je še toliko stvarij! Premislite, draga duša, da mene imate vedno!“

Gospa Starbottle je odskočila in, dvignivša se v vsej svoji velikosti, zaupila je: — „Vas!“ — zaupila je iz celih prsij, da so se potresle šipe, — „Vas, katerega sem vzela, da moja dušica ne zamre gladi, Vas, psa, katerega sem zaničevala sama, vzela sem, da se znebim drugih! . . . Vas! . . .“ — Dušilo jo je. Planila je v sobo, katera je bila preje

Karičina in od tu v svojo lastno izbo, kmalu prikazala se je zopet ravna kot sveča, preteča, razžarjenima licema, obrvi bile so sklenjene, stisnene ustni. Zdela se je polkovniku, da je glava njena ploščata kakor kačina.

— „Poslušajte!“ dejala je s trdim glasom, slušajte me! Če me hočete videti še kedaj, poiščite preje otroka. Če se Vi nadejete, kedaj govoriti me, ganiti me, privede mi jo tu sem, kajti, kamor pojde ona, pojdem jaz . . . Iščite me vedno pri njej!“

Potem odide memo njega, vrne se v svojo sobo z licem izraznim, do celia ženskim, kakor da bi jo vlekla sè silo proč nevidezna vez in zaklenena vrata. — Akopram polkovnik ni bil bojaljivec, imel je vender vražen strah pred razsrejenimi ženskami. Umaknil se je, ko je mabala njena obleka poleg njega, izgubil skoro ravnotežje, katero je običajno kazal in se vlegel na zofo. Tam ostal je kakor uničen, mrmrajoč od časa do časa nerazumne ugovore, pomešane s kletvami, dokler ni slednjic do dobra zaspal, uničen po svojem ganotji in uspavačem učinku opojnih pijač.

Mej tem pospravljala je g. Starbottle v nagnici svoje stvari in ureja kovčige, kakor v Fiddletownu. Morebiti se je spomnila onega dne, kajti pri večkratnem poravnjanju prenehala je, da je podprla

na Francoskem, Angleškem in celo v blaženi Nemčiji delajo resni koraki, kako zaježiti naval tega židovskega zla. Rusi so se jih naveličali in odpravili vse one, ki neso ruski državljanji. S tem otresli so se jako nevarnega živja, mej katerim so imeli nihilisti svoj najizdatnejši nabor.

Glede zatiranja baltskih Nemcev je vesoljnemu svetu znano, da je bil skrajni čas, da so se oholim baltskim plemičem skrčile srednjeveške predpravice in pristigle peroti, in da je vsled tega ogromna večina prebivalstva v pribaltijskih provincijah postala ravnoopravna. Da se notranja politika Rusije vidi nemškemu časnikarju barbarska, je povsem naravno, kakor tudi da mu ne ugaja vnanja, na dveh očesih sloneča politika. Velika severna država se je v par letih v notranji in vnanji politiki postavila na svoje noge in oprostila se vsake zavisnosti.

Ta politika svobodne roke in sedaj še finančna samozavest, to sta činitelja, ki vzbujata zavist in zlo voljo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. maja.

Iz državnega zbornika.

Predsedstvo poslaniške zbornice izvršilo je svoj analog, ki ga je dobilo v zadnji seji ter je doktor Smolka v včeranji seji poročal, da je v nedeljo cesar z zadovoljstvom vsprejel izjavo lojalitete zbornice ter izrazil svoje posebno veselje, da je bil sklep tako jednoglasen ter da se izjava popolnoma strinja z njegovimi intencijami. Izrekel je cesar nadalje, da bode zbornica zdaj koj lahko pričela s plodonosnim delovanjem na gospodarskem polju. Sicer pa včeranja seja poslaniške zbornice ni podala nič posebno zanimivega. Dolga vrsta predlogov rešila se je v prvem čitanju in potem seja zaključila.

Po brez-adresni debati.

Zanimivo je primerjati razne časopise, kako se izražajo po nepričakovani rešitvi, katero je našlo adresno vprašanje. Ni je stranke, katera bi ne bila v prvi vrsti poražena, razume se, da se to spreminja vedno po stališči, katero zavzema dotedni list, ki piše o tej zadevi. Poljski listi n. pr. pravijo, da samo poljski klub se je nepoškodovan izvlekel iz afere. Poražena je pa vlada, ki ni mogla pridobiti si večine, poražena je levica in tudi Hohenwartov klub. Staročeški listi zopet očitajo Mladočeškom, da so oni v prvi vrsti zakrivili tak izid, ker vlada ni marala večine, v kateri bi bili oni. Uglec češkega naroda, da je globoko padel in opravičena je bojazen, da se bode vlada vedno bolj približala levici. Najbolj zadovoljni z nepričakovanim izidom so še levičarski listi in imajo tudi uzrok k temu, ker se je faktično žrtval Belinskemu načrtu, da bi poraz Nemcev ne bil tako očiten, kajti, da mora propasti njih adresni načrt, to je bilo jasno. Nek šleziski list trdi, da grof Taaffe osebno je bil pripravljen, da bi pridobil za adreso Mladočehe in antisemite, da pa se to ni odobrilo na merodajnem mestu. Po tem poročilu ni bil torej ministerski predsednik sam, ki je Nemce varoval poraza. — „Montagsrevue“ pravi, da je bila velika večina za adreso Bilinskega z dostavkom, kakor ga je privedil grof Hohenwart na mestu Šukljevega in Dapauljevega. Ker bi se bila pa potem levica tirala v opozicijo, kar bi nasprotovalo programu vlade, predlagal je Taaffe znano rešitev iz zadrege.

goreče lice na svojo roko, kakor da bi jo vnovič iznenadila prikaz Karice, kakor da bi jo slišala sešljati se enkrat: — „Ali je mama?“ — Pa edino misel na to tako ljubo ime spekla jo je živo in debela solza porosila jej je trepalnice. Dogodilo se je, da je premetaje v svojih predalih našla črevliček podoben sandalom, kateremu je Karica strgala zaponko. Močno je zakričala, ko ga je spoznala, pritisnila ga k prsim, strastno ga objela, zibala ga na desno in levo z ganotjem materinim, ženskam lastnim. Približa se oknu, da bi bolje videla to malo, ubožno relikvijo skozi solze svoje, katere so jej tedaj lile kakor obilen dež. Nakrat posilil jo je močen kašelj, katerega je zastonj skušala zadušiti v svoji ruti. Obšla jo je velika slabost. Okno, kamor se je naslonila, zdelo se jej je, da se ruši in podmaja pod nogami; omahujé pride do postelje in tam se zgrudi, sandalo in ruto tiščet na mrzlične ustne. Strašno je bila bleda, oči temno obrobljene. Na cuti bila je kaplja krvi in druga na tepihu iz belega muselina. Pripihal je veter, stresal zaveso in fantastično majal preproge, potem se je dvignila megla na strehe, zavijoča vsa bitja v neko polutemo, v brezmejno tišino. Ležala je še vedno nepremično, navzlic vsemu krasna nova poročenka, na onem konci zaprtih dveri pa je smrčal na svojem nepričkovanim ležišči uje soprog v miru. (Dalje prih.)

Dnešnja razstava v Pragi.

Dne 15. t. m. odprta se bodo velika dnešnja razstava v Pragi na slovesen način. Že 14. pridelo v Prago ministri baron Pražák, baron Gautsch, markiz Bacquehem in vitež Zaleski. Državni zbor bodo pretrgal svoje zborovanje, da se češki poslanci v prvi vrsti in ž niimi ostali, katere bi zanimala razstava, mogo udeležiti slovenskega otvorenja.

Vmanje države.

Rusija in evropski mir.

Ob prilikih russkih velikonočnih praznikov konstatovale so „Peterburške Vedomosti“, da Rusija že jednjastikrat pod vlado sedanjega cesarja praznuje te praznike v polnem miru z vsemi evropskimi državami. Ker se vse te države pečajo le z notranjimi svojimi zadevami, tudi za bližnjo bodočnost ne preti nič miroljubivosti njihovi. Jedina črna pikna na političkem obzorju je in ostane Bolgarija — a Rusija ne bodo spravila tega vprašanja na dnevni red, naj se godi v kneževini kar koli hoče.

Židovsko vprašanje v Rusiji.

Samo v Moskvi je okoli 50.000 židov, katere bi iztrirali, ako se strogo izvedejo nove odredbe. Brezozirna izvršitev teh odredreb kaže se skoro nemogoča. Ker je s tem v zvezi odpoved, katero je dala Rothschildova finančna skupina, je zanimivo, kako se izražata dva ruska lista „Novoje Vremja“ in „Graždanin“ o tem vprašanju. Oba pravita, da odpoved Rothschildova pri obstoječih finančnih razmerah nema za Rusijo nič vznemirajočega, ker vsak korak, ki je sovražen russkim financam, zadeva tudi druge borze. O Višnegradskem pravi „Novoje Vremja“, da je on zavrnil zahtevo Rothschildovo, da se store koncesije russkim židom. Druga poročila pa trdijo, da je Višnegradski za take koncesije, o katerih pa car neče ničesar vedeti, posebno, ker se je veliki knez Sergej izrazil, da neče imeti ničesar opraviti z židovskim vprašanjem v Moskvi ter da ne bode nastopili svojega mesta kot generalni guverner poprej, nego bodo definitivno rešeno židovsko vprašanje. „Novoje Vremja“ dostavlja, da Višnegradski, ki razpolaga s 338 milijoni v zlatu v Peterburgu in pri inozemskih bankah, lahko brez skrbij pričakuje razvoj stvari. — Tudi nemški in francoski listi pečajo se mnogo z russkih židov preganjanjem, seveda vsak s svojega posebnega stališča.

Italijanska zbornica

tudi pri drugem glasovanju o Cavalottijevi resoluciji, ki smo jo omenili včeraj, ni bila sklepna. Potrebno število posancev ni bilo navzoče in se je seja moral zopet skleniti. Za vlado glasovalo je 143 posancev, proti pa 47.

Preganjanje židov na Krfu.

Po poročilih z otoka Krfu je položaj tam prav opasan. Židovski del mesta je popolnoma obkoljen in je nastala lakota. Že tri dni ni niti mogode mrtvih pokopovati. Da se to godi prav pod nosom evropskih držav, ne zdi se nekaterim prav nič čudno, ki sicer vedo toliko grozovitega pripovedovati o preganjanju židov v Rusiji. Pač bi bilo res dobro, če bi vsakdo najpreje pometel pred svojim pragom in še le potem gledal, kaj se godi drugod.

Boulanger v Belgiji.

Poslednji čas začeli so francoski listi zopet več govoriti o že pozabljenem generalu. Večina se sicer norčuje in ne veruje, da bi se povrnil. Francoska bi takoj zahtevala od Belgije, da ga izroči, ako bi začel iz Belgije tirati proti Francoski kako vznemirajočo politiko.

Danci in Nemci.

Danci v severnem Šlezviku organizujejo se zopet za boj proti Nemcem. Zbirajo večje kapitalije, da se mogo upreti ponemčevanju severne marke ter pospeševati naseljevanje danskih posestnikov. Nemški listi pozivajo Nemce, naj bodo oprezni.

Finančne zadrege v Portugalu.

Banka portugalska dobila je s kraljevskim dekretem dovoljenje, da tri mesece sme plačevati namesto zlata v srebru. Zlata valuta uvedena je v Portugalu že od 1. 1854. Kredit kraljevstva je popolnoma podkovan in je bila vlada primorana pomagati si na ta način.

Dopolnilne volitve na Angleškem.

Pri poslednjih dopolnilnih volitvah za angleški parlament zmagali so v večjih krajih Gladstonovci nad konservativnimi kandidati, ki so prejšnja leta dobivali precej velike večine. Glede na te uspehe liberalcev bodejo bržkone kmalu utihnili glasovi o bližnjem razpustu parlamenta, katerega je namevala konservativna stranka za bodočo jesen.

Dopisi.

Iz Ljubljane 10. maja. (Mestno gospodarstvo v preteklih devetih letih.) Ker je pri zadnjih volitvah za mestni zbor klerikalna stranka pri onih volilcih, pri katerih ni mogla predeti z nesramno lažjo, da je vera v nevarnosti, posluževala se družih sredstev ter v jedno mer prisigovala, da je mestno gospodarstvo slabo, da se je že toliko dolga napravilo, da bi ga ne mogli po-

plačati, ako bi tudi vso Ljubljano prodali in da bo prišla mestna občina na kant, ako še naprej ostane na krmilu liberalna slovenska stranka, hočemo si vendar malo ogledati to „slabo gospodarstvo“. Številke naj govore.

Ko je leta 1882. prišla narodna stranka v mestni zastop ter prevzela zapuščino poprej na magistratu gospoduječe nemške stranke, imela je mestna blagajnica v gotovini 6.985 gld., v vrednostih papirjev pa 1.500 gld., dolga pa je imela 88.418 gld.

Preden tem številkom nasproti postavimo stanje konci l. 1890., hočemo navesti nove gradnje in večje naprave, katere je izvršila mestna občina v preteklih devetih letih in katere spadajo med izredne potrebuščine.

Izvršilo in napravilo se je: Kanal za Frančiškansko cerkvijo, asfaltni tlak pri Slonu, Resljeva cesta, naprave za škopijo, obrežje pri Gradašici, ograja na sv. Petra nasipu, asfaltni tlak na Mestnem trgu, poprava mes. mostu, kanal v Kolodvorških in Parnib ulicah, kanal na Poljanski cesti, upeljava plinove razsvetljave na sv. Petra cesti, nakup pnevmatičnega aparata, nabrežje ob desnem bregu Ljubljanice, zgradba bolnice za silo, naprava pisoarjev, tlak na Hradeckijevem mostu, trotoar na sv. Petra cesti, asfaltni tlak na Dunajski cesti, razširjenje Strelških ulic, zgradba nove šole v Poljskih ulicah, popravljanje v magistr. registraturi, kanal od nove vojašnice do Ljubljanice, nakup desinf. aparata, poprava Kolezije, zgradba rastlinjaka pod Tivoli, popravljanje v magistratnem poslopju, kanal v Poljskih ulicah, razširjenje Travniških ulic, zgradba betonskih kanalov; vse te, kakor še nekatere manjše, tu ne navedene naprave stale so okroglo 240.000 gld. In kako je bilo stanje po teh ogromnih stroških? Mestna blagajnica je imela konci l. 1890. v gotovini 9.708 gld., v vrednostih papirjev pa 25.855 gld. In koliko je bilo tistega ogromnega dolga, vsled katerega bi mestna občina imela priti na boben? Konci leta 1890. jo bilo dolga . . . 138.606 gld. ker je pa od te svote odbiti dolg loterijskemu posojilu za zgradbo nove šole in za nakup Jalenovih hiš v znesku 56.188 ,

ki se nima zmatrati kot dolg za pokritje tekočih stroškov, ampak kot

investirana glavnica, ostane le še 82.418 gld. tedaj v primeri s pasivnim premoženjem konci leta 1881. za 6.000 gld. manj, dočim se je stanje v blagajnici konci l. 1890. v primeri z onim l. 1881. z boljšalo za 27.078 gld.

Oglejmo si še finančni uspeh l. 1890. Tekom l. 1890. nalagala je mestna blagajnica prebitke tekočih dohodkov v poštno in v mestno branilnico, v katerih je imela konci l. 1890. še 16.000 gld. v gotovini imela je 9.708 , loterijskemu posojilu je pa plačala . . . 35.000 , torek znaša skupni uspeh leta 1890. 60.708 gld. Ako končno še dostavimo, da se je tekom l. 1890. premoženje mestne občine pomnožilo za 59.407 gld., pojasnili smo s številkami tisto slabo mestno gospodarstvo, s katerim je klerikalna stranka slepila volilce, in mislimo, da ni niti jednega razumnega prebivalca Ljubljanskega, ki bi se pri tacib razmerah z nami ne strinjal v želji, da bi še mnogo, mnogo let mestni občini Ljubljanski na čelu ostali taki gospodarji, kakor so bili doslej.

Z Dolenjskega 9. maja. [Izv. dop.] Danes dobil sem v roko dopis iz Radeč v Vaši sobotni številki in strinjal sem se z nepoznam mi dopisnikom v tem, da njegov dopis ni vesel. Zato se pa samo v tem ž ajm strinjam, v vsem drugem pa mu moram odločno oporekati, ker se mi dozdeva, da je dopisnik imel takrat črne naočnike, ko je dopis koval. Meni so kot bližnjemu sosedu Radeče precej dobro znane, tudi napadenega S., voditelja tamošnje šole dobro poznam, zato se usojam trdit, da je bil napad neumesten in krivičen. Gosp. S. je kot sadjejrejc na glasu in sam g. Lenček z Blance ga je pohvalil. Tudi naroden je in kolikor ga jaz poznam, je predbacivanje nemškutarije njemu nasproti neosnovano. Da zahaja tudi v nemškutarske kroge, je res, a to godi se zaradi tega, ker pridno godbo goji, a mej narodnimi krogi, katerih faktično ni, ni nikogar, ki bi se z godbo bavil. Da se pa z glasbo peča, to je pač le priporočilno in bi se ne smelo štetiti v zlo. Toliko se mi je zdelo potreben omeniti, ker ne morem trpeti, ako se komu krivica godi.

Domačje stvari.

— („Nestrpljivost“.) Včerajšnji „Slovenec“ bil bi rad dovtipen in se pod navedenim naslovom zaradi trgovinske zbornice izvestij dela lepega. A to se mu ni posrečilo. Povedal je sicer, kdaj je rokopis prejel, zamolčal pa kdaj je krtačni odtek oddal. Nam došel je ob 1/4 na 6. uro zvečer, bili smo torej popolnoma upravičeni biti nevoljni, zlasti ker nas nihče ni bil obvestil o „naročilu“, po katerem se je bilo klerikalnemu dnevniku ravnati. Ker tacega „naročila“ duhati ne moremo, pošljemo torej vso „nestrpljivost“ brez odloga nazaj.

— (Kiparska dela) pri novem deželnem gledališču je deželni odbor izročil našemu domačemu umetniku, izdelovatelju Vodnikovega spomenika g. A. Ganglu, kateri se je po završenih študijah iz Italije, kjer se je mudil celo leto, vrnil v domovino. Gosp. Gangl bode izdelal veliko skupino nad sprednjim pročeljem in dve podobi, stoeči ob straneh balkona, ki bodo predstavljeni dramatiko in opero. Skupina in podobi bodo od belega kraškega kamna.

— (O izletu v Kamnik) poslalo nam je društvo „Slavec“ nastopni odgovor: Res je, da je plačajoči član postal k podnačelniku svojega poverjenika, a to še le v sredo zvečer, kar je prepozno za naše delavske razmere, posebno ko se je že skoro 14 dni poprej govorilo, da pojde 30 do 40 Slavev tje, a odbor o tem nicesar vedel ni, kakor tudi poverjenik ni vedel povedati, kdo prireja izlet. Da odgovora ni dobil, je poverjenik sam zakrivil, saj se mu je naročilo, naj pride ponj. Tako osigurjen pa plačajoči član tudi ni mogel biti glede sodelovanja, ker je razvidno iz tukajšnjih dnevnikov, da je bil izlet vsacemu drugače objavljen. „Slavec“ vedne rad sodeluje, ako mu razmere dopuščajo, samo da je vabljen in to pravočasno.

— (Otvoritev čitalnice v Brežicah) Čitalnične slavnosti v nedeljo dne 10. t. m. udeležilo se je, čeravno je curkoma lilo, okoli 350 oseb, mej temi mnogobrojno število bratov Hrvatov z damami. Program vršil se je v obširni dvorani hotela Klembas. Poleg izborne vojaške godbe, čitalničnega zборa, izborne pevalo je kacih 30 članov Zagrebškega pevskega društva „Kolo“. Vseobčna naudušenost do ranega jutra nepopisna. Red izvrsten. Podrobnosti z došlimi telegrami prihodnjič.

— (Šeststoletnica na Trstu) praznovala se je prav imponantno. Iz vseh krajev privreli so romarji navzlic slabemu vremenu. Iz bližnje Istre privažale so železnice in parobodi ljudi, s Hrvatskega in iz Primorja bilo jih je obilo. Vlaki, katere je priredil podjetni naš g. Josip Pavlin, pripeljali so iz Kranjske in spodnjega Štajerja nad 3000 oseb. Navzlic veliki množici je bil povsod lep red. Govorili so, da so v veliki gnječi po noči nekatere ženske stlačili. Vreme bilo je v nedeljo ves dan deževno in neprijetno. Mej cerkvenimi obredi je posebno staroslovenska maša naredila globok utis na vse one, ki so jo čuli prvikrat, mej temi bilo je mnogo odličnih domoljubov iz vseh krajev.

— (Iz prisilne delavnice) odposlali so se tudi letos oddelki delat pri cestah in drugih zgradbah. Oddelek 32 prisiljencev dela cesto iz Logatca v Rovte, 40 jih je na Savi na Gorenjskem pri kranjski obrtni družbi, 20 pa v Jaršah.

— (O ropanskem umoru pri Pijavi Gorici) dobili smo od prijazne roke s Turjaka še nekatere podrobnosti. Zločin zvršil se je v soboto okoli 3. ure popoludne. Neznanec zabodel je nesrečno žrtev s toliko silo v sence, da je nož pri ustih vun pogledal. Pri umorjenki našlo se je 12 gld. in čipke, torej jo menda zlodejec oropati ni hotel. Nekdo iz Pijave Gorice slišal je upitje, na to kmalu zagledal človeka, ki se je zopet vračal proti Ljubljani, od koder je bil prišel. V roki nesel je košarico, katero je bil vzel umorjeni ženski. Na Škofljici povpraševal je, po kateri cesti je ženska odšla.

— (Na Črnučah) bil je dne 8. maja voljen županom gosp. Janez Vilfan, svetovalci pa gg.: učitelj Josip Gregorin, Tomaž Kecelj in Matej Čibašek.

— (Glas iz Amerike.) Gosp. Jože Zalokar, ki je ostavil slovensko domovino in šel iskat sreče onkraj velike luže, poslal je prijatelju pismo, v katerem s sarkastičnim humorjem slika položaj slovenskih izseljencev. Pismo slove: Dragi mi prijatelji in drugi na okolu! Pogostokrat venu, po-menkujete se Vi o naši Ameriki. Blagovolite v spre-

jeti te-le vrstice in jih naznaniti vsem na okolu: Čez 100 naših ljudij ima že danes te-le mastne službe: Po dnevu na hrbtnu na solnci leže in travo grizejo, po noči pod smrekami zvezde štejejo. Opoludne si s tešč-slino trebuhe mažejo, južinajo mravlje, večerjajo po komarje. Dvakov ni nič. Menažo „fašeo“ vsak záse. Vsako noč jim hodi trebuh pod hrbet vasovat. Vsak vse svoje seboj nosi. Hodijo kar po materinih podplatih. Obleko imajo na sapo

— (Iz Litije) se nam piše: Na praznik Kristusovega vnebohoda napravilo je naše pevsko društvo na pošti koncert. Vse točke izvršile so se povsem izvrstno. Čast in slava našim vrlim in požrtvovalnim pevcem, kajti pokazali so občinstvu, koliko se doseže z združenimi močmi, z marljivo pridnostjo in jekleno vstrajnostjo. Čveterospev „V ljubem si ostala kraji“ peli so gg.: Coclig, Vidmar, Koprivec in Piščanec prav dobro. „Mornarja“ je naš vrli basist g. Črne Pavel moral na občeno zahtevanje ponavljati. Istotako so občinstvu ugajale druge točke — sosebno pa „Pobratimija“ in „Slovo“ z zborom in baritonom. Igralca na glasoviru gg.: Piščanec in Paskoti sta se vrlo obnesla. — Vsem pevcem pak zakličemo: „Slavam Vam — in v tem zmislu dalje naprej!“ — Nekaj tednov že imamo v nas tudi nemško gledališče, katero nekaterikom bolje ugaja, kakor slovenska pesen — če tudi se predstavlja na nedelje: „Des Pfarrers Köchin“ — ali pa: „Ein Böhm in Amerika“ in obilica jednacih izvrstnih (?) proizvodov! No, dober tek za tako duševno hrano vsem obiskovalcem. — sc —

— (Slovenska čitalnica v Trstu.) V glavnem zboru dne 9. t. m. izvoljeni novi odbor ustanovil se je tako-le: Truden Anton, predsednik; dr. Mandič Fran, podpredsednik; Machar Ivan, tajnik; Mankoč Ivan, blagajnik. Odborniki: Abram Ivan, Ružič Ljudevit, dr. Truden Mihael, Vučkovič Gjuro, Žiberna Anton. Na predlog g. A. Trudna izvolil se je častnim članom gospod Mate Pollich vsled njegovih premnogih zaslug za društvo, kateremu je bil predsednik 9 let.

— (Banka „Slavija“) razpošilja ravnokar računski sklep za leto 1890. Iz obširnega poročila, kateremu so pridodejani kako pregledno sestavljeni računi, posnemamo sledeče številke: Koncem leta 1890 bilo je veljavnih: na življenje 31.133 zavarovalnih pogodb za kapital 21.759.439 gld., in na požar 186.464 zavarovalnih pogodb za kapital 193.793.247 gld. Zavarovalnine prejela je banka 1.691.894 gld. 70 kr. tedaj toliko, da se more vzpoprejati z vsako domačo, pa tudi inozemsko zavarovalnico. Kar se zlasti tiče vzajemnih zavarovalnic, naglasiti je, daje banka „Slavija“ v 22 letih prekosila vse sorodne jej zavode, dasi nekateri poslujejo že po petdeset let in še več. — Členom vzajemnih zavarovalnih društev izplačala je „Slavija“ vlni 1.008.291 gld. 76 kr. Fondi njeni znašajo okroglo šest milijonov goldinarjev. Čistega dobička ostalo je 109.641 gld. 36 kr., iz katerega se bode 14.867 gld. 83 kr. porabilo za to, da se plača onim členom življenskega oddelka, ki že pet let plačujejo zavarovalnino, 10% dividende; ostanek pa pridodejal rezervnim fondom.

— Jako lepo skrbi banka „Slavija“ za svoje uradnike in zastopnike, ker jim je ustanovila posebni pokojninski zalogi, katerih prva ima že 186.430 gld. 55 kr., druga pa 101.662 gld. 90 kr. premoženja. — Za škode plačala je „Slavija“ v 22 letih svojega obstoja lepo sveto 18.245.999 gld. 82 kr. — To je v resnici uspešno poslovanje, na katerem je čestitati vestnej upravi. Gledé na te uspehe pa so po vsej pravici graje vredni oni rodoljubi, ki vsled kakoršnih kolik pred sodkov dajo prednost tujim, mnogokrat celo inozemskim zavodom pred domačo „Slavijo“. Da, da! Izraz „svoji k svojim!“ imamo radi na jeziku; v dejanstvenosti pa se navadno ne menimo zanj.

— (Tretja skupščina „Zaveze slovenskih učit. društev“ o binkoštih 1891 l. v Trstu.) A. Koncert dne 16. maja 1891. l. v prostorih pri Bergerji, Belvedere pod gradom. Začetek ob 8. uri. Vspored: 1. a) Titl: Uvodnica po slovenskih motivih, b) Eilenberg: Koncertna mazurka, svira vojaška godba. 2. a) Dr. G. Ipavc: Zavezna, unisono s spremlejanjem orkestra. b) A. Förster: „Naše goré“, mešani zbor. 3. a) Kremser: Biserji iz Lanerjevih valčkov, b) Bizet: Spomini na opero „Carmen“, svira vojaška godba. 4. a) Nedved: „Moj dom“, moški zbor. b) H. Volarič: „Pogovor

z domom“, mešani zbor. 5. Rosenkranz: „Moja Avstrija“, fantazija za rog s spremlejanjem orkestra.

6. A. Förster: „Pobratimija“, moški zbor. 7. a) Blaschke: Slovenska koračnica, svira vojaška godba. b) Gilett: „Loin du Ball“, medigra v kvartetu za godala. 8. a) Dr. G. Ipavc: „O moja Avstrija“, b) „Pozdrav“, mešana zpora. 9. Kahané: „Turška Podoknica“, svira vojaška godba. 10. a) D. Jenko: „Naprej“, moški zbor. b) J. Haydn: „Cesarska pesem“, unisono s spremlejanjem orkestra. Vstopnina za neude: osoba plača 40 kr., obitelj 1 gold. B. Sv. maša v nedeljo, dne 17. maja 1891. l. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Antona nov. Peša se bode A. Nedvedova maša „Slava Stvarniku“. C. Iste dne po sv. maši „Glavni zbor“ v prostorih pri Bergerju, Belvedere pod gradom. Vspored, kakor ga bodo določili delegatje. D. Ob 1/2 uri popoludne banket. E. Po banketu izlet v Miramare.

— (Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico imela bode v Šmibelu v gostilni „pri Šercarju“ na binkoštni ponedeljek dne 18. maja 1891, ob 3. uri popoludne svoj letosni občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Petje. 3. Slavnostni govor. 4. Petje. 5. Poučni govor o živinoreji in poljedelstvu. 6. Volutev novega odbora in dveh zastopnikov za glavno skupščino. 7. Upisovanje novih udov. 8. Razni nascveti. Prosta zabava. Ustop k zborovanju in k prosti zabavi imajo le udje in tisti, ki hočejo pristopiti. Na to prevažno zborovanje vabi najljudneje odbor.

— (Iz Trbovelja) se nam javlja, da so ondu iz vode potegnili utopljenca, kacič 35 let starega, srednje močne postave, črnih las. Oblečen bil je bolj gospodski v rujavi obleki. Kdo je neznanec in se je li sam umoril in zakaj, to so uprašanja, na katera še ne vemo odgovora.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 11. maja. Knez črnogorski semkaj došel.

Rim 11. maja. Crispi, ki je jako slab, odšel je zdraviti se v Napolj.

London 11. maja. Gladstona je včeraj groznična tresla in moral je v sobi ostati.

London 11. maja. Gladstonova bolezen, prehljenje in lahka groznična, ni nevarna.

Charleroi 11. maja. Danes so fužinski delavci delo ustavili. Stevilo delavcev, ki so v latvici okoli Charleroi delo ustavili, naraslo je na 34.000.

Dunaj 12. maja. Nadvojvodinja Marija Valerija predstavili so se danes veleposlaniki, poslaniki, njih soproge in ostalo diplomatsko osebje. Cesaričinja udova Štefanija došla.

Praga 12. maja. Pri volitvi v okrajni zastop v Karlinu bilo izvoljenih sedem Staročehov in trije Mladočehi. Sedem mladočeških kandidatov iz skupine kmetskih občin ostalo v manjšini.

Tokio 12. maja. Ruskega prestolonaslednika blizu Kyoto nek Japonec z mečem ranil. Rana ni življenju nevarna.

Razne vesti.

* (Povodnji.) Iz Gradca se poroča, da je Mura vsled zadnjega deževja in tajanja snega močno narasla ter na večih krajih izstopila, preplavila okolico in prouzročila mnogo škode. — V Italiji narasle so reke in je posebno v okolici Pavije škode za več nego 100.000 frankov.

* (Razstava v Pragi.) Vesti, katere so raznesli nekateri Praški listi, da je vsled poškodovanj, katere je provzročil silni dež pretekli petek ves razstavni prostor opustošen, so pretirane. Pač je res, da je več poslopij nekoliko poškodovanih, pota razrita itd., a skrbel je akcijski komite, da popravi nemudoma vse te škode, tako da se bode razstava na vsak način odprla 15. t. m.

* (Pri poštnem kongresu na Dunaju,) ki se bode sešel, kakor smo že naznali, dne 20. maja, bodo se predlagale nekatere važne spremembe, ki utegnejo zanimati občinstvo: kakor znižanje tarifov v raznih strokah poštega prometa. Za navadna pisma se bode predlagalo zvišati težo pisma od 15 na 20 gramov. Za znamke uvedla se bode jednotna barva za vse države itd. Poročali bodoemo o svojem času kaj o sklepih tega kongresa.

* (Smodnišnica v Bressoussu) razletela se je. — Jedna oseba je mrtva, štiri so na smrt ranjene. Sumi se, da so strajkujoči delavci zakrivili to.

* (Velik požar.) V Londonu zgorela je velika pivovarna v Stooley-cesti popolnoma. Požar je nastal vsled eksplozije plina. Škode je nad 25.000 funtov Šterlingov.

Ijudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo pri protinskih in revmatičnih boleznih, ranah in ulesih. — Cena steklenici 90 kr. — Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

3 (4-6)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek
ohrani usta, krepča čeljustno meso ter odpravlja slabo sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatelj samo 2 gld. (81-59)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četr leta 1 gld. 15 kr.

Tuisci:

11. maja:

Pri **Mallči**: Grein, Schliman, pl. Alpi, Schenker, Ekestein, Mraulach, Ulrich, Noe, Reiner z Trsta. — Knaus Angonas iz Trsta. — Geistl, Doljan iz Gradea. — Hogel iz Kočevja. — Lentsch iz Izomosta.

Pri **Slonu**: Brueuer, Steiner, Baldauf, Penzel, Goldner, Baumgarten z Dunaja. — Kalmuš, dr. Benigher iz Trsta. — Hahn iz Maribora. — Rautnig, Schwarz iz Gradea. Dr. Semidinger iz Kamnika. — Lang iz Budimpešte. — Lapajne iz Idrije. — Deutsch iz Velike Kaniže. — Mally z družino iz Tržiča.

Pri **austrijskem cesarju**: Mejač iz Komenda. — Kavčič iz Preval.

Pri **bavarskem dvoru**: Maselj iz Trsta. — Korem s sestro iz Kranja.

Umrli so v Ljubljani:

9. maja: Jera Skamovec, gostija, 52 let, Kravja dolina št. 11, Dementia senilis.

10. maja: Peter Štefanič, tkalec, 46 let, Ulica na grad št. 12, jetika.

V deželnih bolničih:

8. maja: Ivan Korn, pivovar, 45 let, Brighthova bolezni. — Franca Eržen, natakarica, 24 let, Osteo myelitis.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
11. maja	7. zjutraj.	734·2 mm.	9·6° C	brevz. sl. svz.	megl. obl.	0·00 mm.
	2. popol.	733·7 mm.	21·2° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	734·6 mm.	14·8° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 15·2°, za 2·1° nad normalom.

Oznanilo.
Občina Št. Peter na Notranjskem dobila je dovoljenje, da priredi na leto

štiri semnje

in sicer:

- I. v dan 17. marca;
- II. v ponедeljek po sv. Rešnjem telesu;
- III. v dan 9. avgusta;
- IV. v četrtek po Rožnovenčni nedelji.

(401-1)

Prvi semenj za živino in razno drugo blago bode letos v ponedeljek po sv. Rešnjem telesu, dne 1. junija.

K obili udeležbi vabi

občinsko oskrbništvo,

Brzovozni parobrodi iz BREMENA v AMERIKO.

Opozarjam vse potnike, kateri nameravajo peljati se v Ameriko z našimi brzovoznimi parobrodi, da na Dunaji nemamo urada za prodajanje vozovnic. **Vsakdo**, ki prodaja na Dunaji vozovnice za brzovozne parobrode **Bremenske**, je **slepar**. Novi brzovozni parobrodi **iz Bremena v Ameriko** vozijo le 8 dnij. Vozovnice prodajajo se samo v Bremenu. Potniki kupijo naj na Dunaji le železniške vozovnice **do Bremena**. Ne kupujte od Dunajskih sleparjev vozovnic za parobrode.

V Bremenu, marca meseca 1891.

(210-16)

Severonemški Lloyd

letovišče

obstoječe iz 6 sob, v lepem kraji na Gorenjskem, tik postajice „Žerovnica“.

Ivan Čop

v Mostah, pošta Lesce.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškijske dvorne lekarne v Briksenu
Mr. F. C. Breymesserja

je najboljše in najsigurneje sredstvo,

da se hitro leđijo vsakovrstne motitve pre-

biljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo

1 gld. Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode

v Ljubljani. (198-18)

za bolni želodec!

Naznanilo.

P. t. občinstvu naznanjam, da sem otvoril

na Dunaji, I., Kohlmarkt št. 22

elektrotehničen zavod.

V sprejemam vsa dela, spadajoča v to stroko, upeljavo električnega svetla, prenos električne sile in dr.

Cene računam najsolidnejše.

Vsa pojasnila dajem z največjo natančnostjo in hitrostjo.

J. ŠČUKA & Comp.

Tehnički izobraženi strokovnjaki iščejo se kot zastopniki za posamezne kronovine. (321-9)

VIZITNICE
priporoča
„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

!!Primerna darila za birmo !!

Ure
v veliki izberi in po najnižjih cenah
priporoča (396-2)

Slonove ulice A. GEBA Slonove ulice.

Izborno proti boleznim želoden
Rogaška deželna kiselina
Stajerska
Tempeljska
Styrijska slatina
v posebno močnih steklenicah.
Napolnjeno v novič zgrajenem natakalnem predahu, kamor se slatina naravnost izliva.
Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatu in na Slatini in pri glavnih založnikih v Ljubljani: Mihaelu Kastnerju in Morico Wagnerju vdovi, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu. (387-1)